

Ақмола облысы Целиноград ауданы

(облыс, қала, аудан // область, город, район)

Жонарбаева Лизат Жиянғалиқызы

(депутаттың аты-жөні // Ф.И.О. депутата)

ШЫҒЫС САНЫ / ИСХ.№ 266

КІРІС САНЫ / ВХ.№

«19» тамыз 2026 ж.г.

Қазақстан Республикасының
Бас прокуроры
Б. Асылқоқа

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы министрі
А. Сапаровқа

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи
ресурстар министрі
Е. Нысанбаевқа

Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік қызмет істері
Агенттігі Төрағасы
Д. Жазықбайға

Ақмола облысының әкімі
М. Ахметжановқа

ДЕПУТАТТЫҚ САУАЛ

«Жайылым» нысаналы мақсаты бар ауылдық округ жерлерін карьерлерді орналастыру және пайдалану, сондай-ақ ауыл халқының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау үшін пайдаланудың заңдылығына кешенді тексеру жүргізу қажеттілігі туралы.

Целиноград ауданының Қаражар ауылы аумағында қалыптасқан жағдайға байланысты сауал жолданып отыр, онда жайылымдық жерлерге жататын және тиісті нысаналы мақсаты бар жер телімдерінде карьерлерді қазуға және пайдалы қазбаларды өндіруге байланысты қызмет жүзеге асырылуда не жоспарлануда.

Бұл мәселе тек жер немесе әкімшілік сипатқа ие емес. Ол ауыл тұрғындарының құқықтары мен заңды мүдделерін, азық-түлік қауіпсіздігі, мал шаруашылығын сақтау, экологиялық қауіпсіздік, жерді ұтымды пайдалану мәселелерін, сондай-ақ ауылдық аумақтарды дамыту жөніндегі мемлекеттік саясатты тікелей қозғайды.

Қазіргі уақытта ауылда жайылымдық жерлердің тапшылығы мәселесі туындап отыр. Ауыл тұрғындары үшін қол жетімді жайылымдардың болуы ірі және ұсақ малды ұстаудың, жеке қосалқы шаруашылық жүргізудің, ауыл шаруашылығы өнімін өндірудің және отбасыларды табыспен қамтамасыз етудің өмірлік қажетті шарты болып табылады.

Осыған байланысты сауал туындайды: тұрғындар малды қайда жайлайды? Егер ауыл шаруашылығы малдарын жайлауға арналған жерлер пайдаланудан дәйекті түрде шығарылып, карьерлік игеруге берілетін болса, мемлекет ауыл тұрғындарын жайылымдармен қамтамасыз етуді және мал шаруашылығын одан әрі дамыту үшін жағдай жасауды қалай көздейді?

Бір жағынан, мемлекет ауылдық аумақтарды дамыту, ауыл халқын қолдау, ауыл шаруашылығы өндірісін ұлғайту, мал шаруашылығын дамыту және азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажеттілігін жариялайды, ал екінші жағынан, жергілікті деңгейде ауыл өмірінің негізі болып табылатын жер ресурсы жайылымдарды өнеркәсіптік қызметке пайдалану есебінен іс жүзінде қысқарады.

Бұл жағдай жеке өтінішті ресми түрде қарауды емес, жер телімдерін берудің барлық мән-жайларын, олардың нысаналы мақсатын өзгертуді немесе сақтауды, жер қойнауын пайдалану құқығын, экологиялық рұқсаттарды алуды және аумақты нақты пайдалануды зерделей отырып, кешенді тексеру жүргізуді талап етеді деп санаймыз.

Жердің нысаналы мақсатына ерекше назар аударуды сұраймыз.

Егер жер телімдері ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерге жатса және «жайылым» нысаналы мақсаты болса, төмендегілерді анықтау қажет:

1. Осы жер телімдері нақты жеке немесе заңды тұлғаларға қандай негізде берілді.

2. Тиісті жер телімдерін кім және қандай шешіммен берді.

3. Жер-кадастрлық құжаттамаға сәйкес жердің санаты және олардың нақты нысаналы мақсаты қандай.

4. Жердің нысаналы мақсатын өзгерту жүргізілді ме.

5. Егер мақсатты тағайындау өзгертілсе, кім, қашан және қандай негізде тиісті шешім қабылдады.

6. Мұндай өзгеріс Қазақстан Республикасы Жер заңнамасының талаптарына сәйкес келе ме.

7. Жерді пайдалану бекітілген жерге орналастыру құжаттамасына, қала құрылысы құжаттамасына және аумақтық жоспарлау құжаттарына сәйкес келе ме.

8. Жайылымдық жерлерді нақты пайдалану тиісті құқық белгілейтін құжаттарды тиісінше өзгертпей, нысаналы мақсаты бойынша болған жоқ па.

9. Ауыл шаруашылығында пайдаланудан шығарылған немесе шығарылуы болжанатын жайылымдардың жалпы ауданы қандай.

10. Аталған жобалар іске асырылғаннан кейін ауыл тұрғындарының иелігінде қанша жайылымдық жер қалады.

11. Жайылымдардың қалған ауданы ауылдың тұрғындары ұстайтын мал басының нақты санына сәйкес келе ме.

Сонымен қатар, карьер қызметінің заңдылығын тексеруді сұраймыз.

Төмендегіні белгілеу қажет:

- жер қойнауын пайдаланушы кім;
- жер қойнауын пайдалану құқығы қандай негізде берілген;
- тиісті лицензиялар, рұқсаттар және заңнамада көзделген өзге де құжаттар бар ма;
- телімнің ауданы рұқсат құжаттарында көрсетілген алаңға сәйкес келе ме;
- нақты қызмет мәлімделген қызмет түріне сәйкес келе ме;
- жұмыс қашан басталды;
- жұмыс басталған кезде барлық қажетті рұқсат құжаттары болды ма;
- жер қойнауын пайдалану құқығын беру кезінде заңнама талаптары сақталды ма
- қоршаған ортаны қорғау талаптары орындалды ма;
- қажетті экологиялық процедуралар мен қоғамдық талқылаулар өткізілді ме;
- сараптамалардың тиісті қорытындылары бар ма;
- бұзылған жерлерді қалпына келтіру қарастырылған ба;
- өндіру аяқталғаннан кейін жерді қалпына келтіруді кім және қалай бақылайды.

Қоғамдық қызығушылық.

Бұл жай ғана жер телімі туралы емес, ауыл тұрғындарының өмірі тікелей байланысты болатын аумақ туралы ерекше алаңдаушылық туғызады. Ауыл тұрғыны үшін жайылым жай ғана жер емес. Бұл малды ұстауға, ет пен сүт өнімдерін алуға, отбасын табыспен қамтамасыз етуге және ауыл өмірінің дәстүрлі тәсілін сақтауға мүмкіндік.

Халықтың жайылымдарға қол жеткізуінен айыру сөзсіз жем сатып алуға қосымша шығындарға, мал басының азаюына, ауылдық отбасылардың табысының төмендеуіне және адамдардың мал шаруашылығынан біртіндеп бас тартуына әкеледі.

Осыған байланысты мемлекеттік органдардан келесі сауалға жауап ұсынуларыңызды сұраймыз: Егер мал шаруашылығын жүргізуге қажетті жерлер өнеркәсіптік нысандарға берілсе, ауылдық аумақтарды қалай дамыту көзделеді?

Жекелеген жер койнауын пайдаланушылардың коммерциялық мүддесі ауыл халқының, әсіресе жайылымдық жерлердің тапшылығы жағдайында, заңды мүдделерінен жоғары болуы мүмкін емес деп санаймыз.

Сондай-ақ, аумаққа әлеуметтік жүктемені алдын-ала зерттеу жүргізілгенін анықтау қажет.

Келесіні тексеруді сұраймыз:

- халықпен кездесулер өткізілді ме;
- ауыл тұрғындары жоспарланған қызмет туралы хабардар болды ма;
- қоғамдық талқылаулар өткізілді ме;
- халықтың қарсылықтары анықталды ма;
- ауылшаруашылық жануарлары иелерінің мүдделері ескерілді ме;
- халыққа балама жайылымдар ұсынылды ма;
- нақты мал басына қарай жайылымдардың қажетті ауданын есептеу жүргізілді ме;
- тиісті жерлер алынған жағдайда халықты баламалы жайылымдармен қамтамасыз ету мүмкіндігі бар ма?

Экологиялық қауіпсіздік.

Карьерлерді қазу қоршаған ортаға айтарлықтай әсер етумен байланысты болуы мүмкін.

Осыған байланысты карьер дамуының ықтимал әсерін тексеруді сұраймыз:

- жер жамылғысы;
- жайылымдық жерлер;
- өсімдік жамылғысы
- жер үсті және жер асты сулары;
- ауыз су және шаруашылық сумен жабдықтау көздері;
- атмосфералық ауа;
- іргелес ауыл шаруашылығы жерлерінің жай-күйі;
- ауыл шаруашылығы жануарларының қауіпсіздігі;
- халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы
- шу, шаң және діріл деңгейі;
- елді мекенге және ауылдық жолдарға көлік жүктемесі.

Сондай-ақ, аумақтың ластануын болдырмау, су ресурстарын қорғау, шаңды басу, топырақ қабатын қалпына келтіру және кейіннен бүлінген жерлерді қалпына келтіру бойынша шаралар қарастырылғанын анықтау қажет.

Балама аумақтар.

Карьер үшін осы аумақты таңдау мәселесіне ерекше назар аударуды сұраймыз. Неліктен ауыл тұрғындары үшін маңызы бар жерлер өнеркәсіптік қызмет үшін пайдаланылады?

Жайылымдар мен халықтың тіршілік әрекетіне елеулі зиян келтірмей пайдалы қазбаларды өндіруді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін өзге аумақтар

қарастырылды ма? Осындай талдау жүргізілгенін растайтын тиісті мәліметтер мен құжаттарды ұсынуды сұраймыз.

Мемлекеттік органдардың жауапкершілігі.

Жер телімдерін беруге, құжаттаманы келісуге, рұқсаттар беруге және жер қойнауын пайдаланушылардың қызметін бақылауға қатысқан лауазымды тұлғалардың іс-әрекеттері мен шешімдерін тексеруді сұраймыз. Бұзушылықтар анықталған жағдайда кінәлі адамдарды заңда белгіленген жауапкершілікке тарту және жол берілген бұзушылықтардың салдарын жою жөнінде шаралар қабылдау туралы мәселені қарауды сұраймыз.

Ресми құжаттардың бар-жоғын тексерумен шектелмеуіңізді сұраймыз.

Шарттың, шешімнің не рұқсаттың өзі оларды берудің заңдылығы мен негізділігін, жер заңнамасына сәйкестігін, ауыл халқының құқықтарының, экологиялық талаптар мен жария мүдделердің сақталуын тексеру қажеттілігін жоққа шығармауға тиіс.

Жер телімін беруден және жер қойнауын пайдалану құқығын ресімдеуден бастап карьер жұмыстардың нақты басталуына дейін мемлекеттік органдар мен жер қойнауын пайдаланушылардың іс-қимылдарының барлық реттілігін тексеру қажет.

Өнеркәсіпті дамыту мен ауылдық аумақтарды сақтау арасындағы тепе-теңдікті қамтамасыз ету түбегейлі маңызды деп санаймыз. Мемлекеттік саясат табиғи ресурстарды игеруді ғана емес, сонымен бірге осы аумақта тұратын адамдардың өмір сүру жағдайларын сақтауды қамтамасыз етуі керек. Жайылымдық жерлер карьер қызметіне берілгендіктен, ауыл халқы мал басын азайтуға немесе мал шаруашылығынан толығымен бас тартуға мәжбүр болатын жағдайға жол беруге болмайды.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде:

1. Карьерлерді орналастыру және пайдалану үшін «жайылым» нысаналы мақсаты бар ауылдық округ аумағында жер телімдерін беру мен пайдаланудың заңдылығына кешенді прокурорлық тексеру жүргізу.

2. Көрсетілген жерлердің нысаналы мақсатын өзгертудің не сақтаудың заңдылығын тексеру.

3. Жер қойнауын пайдалану құқығын және карьер қызметіне байланысты барлық рұқсат құжаттарын берудің заңдылығын тексеру.

4. Жерді нақты пайдаланудың Қазақстан Республикасы Жер заңнамасының талаптарына сәйкестігін тексеру.

5. Ауыл халқы пайдаланудан нақты шығарылған не шығаруға жоспарланған жайылымдардың ауданы белгіленсін.

6. Ауыл шаруашылығы жануарларының нақты санына қарай халықтың жайылымдармен қамтамасыз етілуіне талдау жүргізу.

7. Даулы жерлерді карьерге одан әрі пайдалану жағдайында ауыл тұрғындарының баламалы жайылымдары бар-жоғын анықтау.

8. Экологиялық заңнаманың сақталуын және барлық қажетті экологиялық құжаттардың, сараптамалар мен келісімдердің болуын тексеру.

9. Қоғамдық қатысу және халықтың пікірін есепке алу рәсімдерінің болуын және сақталуын тексеру.

10. Карьер қызметінің ауыл тұрғындарына әлеуметтік-экономикалық әсерін бағалау жүргізілгенін анықтау.

11. Жайылымдық жерлерге әсер етпейтін карьерлерді орналастырудың балама аумақтары қарастырылғанын тексеру.

12. Жер беруге және тиісті құжаттаманы келісуге қатысқан жергілікті атқарушы органдардың лауазымды адамдарының шешімдері мен іс-әрекеттерінің заңдылығын тексеру.

13. Бұзушылықтар анықталған жағдайда, заңсыз қызметті тоқтата тұру және халықтың бұзылған құқықтарын қалпына келтіру туралы мәселені қарауды қоса алғанда, прокурорлық ден қоюдың толық шараларын қабылдау.

14. Негіз болған жағдайда кінәлі лауазымды тұлғалар мен жер қойнауын пайдаланушыларды заңда белгіленген жауапкершілікке тарту.

15. Халықтың жеткілікті жайылымдық жерлермен қамтамасыз етілуі туралы мәселе шешілгенге дейін ауыл халқының мал жаюына қажетті жерлерді қорғауды қамтамасыз ету.

16. Ауыл халқы үшін нақты баламалы жерлерді айқындамай жайылымдарды одан әрі қысқартуға жол бермеу.

17. Әрбір даулы жер телімін пайдаланудың құқықтық негізі, оның санаты, нысаналы мақсаты, ауданы, жер пайдаланушы және беру негізі туралы толық ақпарат беру.

18. Ауылдық округтің қарамағындағы жайылымдық жерлердің саны және олардың халықтың нақты мал басына қажетті алаңы туралы ақпарат беру.

19. Жүзеге асырылып жатқан үрдістердің ауылдық аумақтарды дамыту, мал шаруашылығын қолдау және ауыл тұрғындарын жайылымдық жерлермен қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттік саясатқа сәйкестігіне құқықтық баға беру.

20. Осы өтінішке жауаптың белгіленген мән-жайларды, қабылданған шешімдердің нормативтік-құқықтық негіздерін және тексеру нәтижелері бойынша қабылданған нақты шараларды көрсете отырып, қойылған әрбір мәселе бойынша нақты жауаптарды қамтуын қамтамасыз етуді сұраймыз.

Осы мәселенің қоғамдық маңыздылығына жеке назар аударуды сұраймыз.

Жайылым - ауыл тұрғындарының тіршілігінің негізі. Олардың негізсіз қысқаруы жекелеген азаматтардың мүдделеріне емес, бүкіл ауылдық округтің мүдделеріне әсер етеді. Сондықтан мәселе жеке жер қойнауын пайдаланушыға жер телімін беру мәселесі ретінде ғана емес, мемлекеттік мүдделер, өнеркәсіпті дамыту, қоршаған ортаны қорғау және ауыл халқының құқықтары арасындағы теңгерімді сақтау мәселесі ретінде қарастырылуы тиіс.

Егер жайылымдар карьерлерге берілсе, ауыл тұрғындары малдарды қандай жайылымға шығарады? Осы сауалды ауыл халқының мүдделерін қорғау және

ауылдық аумақтарды одан әрі дамыту мүмкіндігін камтамасыз ету тұрғысынан қарауды сұраймыз.

Тексеру нәтижелері, анықталған бұзушылықтар, прокурорлық ден қоюдың қабылданған шаралары және жер телімдерінің тағдыры туралы заңда белгіленген мерзімде дәлелді жазбаша жауап берілуін сұраймыз.

Қосымша:

1. Карьерлік әзірлемелер фотосуреттері.
2. Жер телімдерінің орналасуы туралы мәліметтер.
3. Халықта ауыл шаруашылығы малдарының болуын растайтын материалдар.

Целиноград аудандық
мәслихатының төрағасы

Л. Конарбаева

Целиноград аудандық
мәслихатының депутаттары

Д. Абдрахманова, Б. Борщин,
А. Капанов, Б. Рымкулов,
Н. Өміржан, Д. Искаков, Е. Керкеев,
Б. Арейхан, Б. Барманкулов,
Г. Койлыбаев, У. Оразалиева,
М. Жилкибаев, Г. Сабитова

Ақмолинская область Целиноградский район
(облыс, қала, аудан // область, город, район)
Жоңарбаева Лазат Аманжолдыновна
(депутаттың аты-жөні // Ф.И.О. депутата)

ШЫҒЫС САНЫ / ІСХ.№ 266
КІРІС САНЫ / ВХ.№ _____

«19» августа 2026 ж/г.

Генеральному прокурору
Республики Казахстан
Асылуову Б.Н.

Министру сельского хозяйства
Республики Казахстан
Сапарову А.С.

Министру экологии и природных
ресурсов Республики Казахстан
Нысанбаеву Е.Н.

Председателю
Агентства по делам
государственной службы
Республики Казахстан
Жазықбай Д.М.

Акиму Акмолинской области
Ахметжанову М.М.

ДЕПУТАТСКИЙ ЗАПРОС

О необходимости проведения комплексной проверки законности использования земель сельского округа, имеющих целевое назначение «пастбища», для размещения и эксплуатации карьеров, а также защиты прав и законных интересов сельского населения.

Настоящим обращаемся в связи с ситуацией, складывающейся на территории села Каражар Целиноградского района, где на земельных участках, относящихся к пастбищным угодьям и имеющих соответствующее целевое назначение, осуществляется либо планируется осуществление деятельности, связанной с разработкой карьеров и добычей полезных ископаемых.

Данный вопрос имеет не только земельный или административный характер. Он непосредственно затрагивает права и законные интересы жителей села, вопросы продовольственной безопасности, сохранения животноводства, экологической безопасности, рационального использования земель, а также государственную политику по развитию сельских территорий.

В настоящее время сельское население уже сталкивается с нехваткой пастбищных угодий. Для жителей села наличие доступных пастбищ является жизненно необходимым условием содержания крупного и мелкого рогатого скота, ведения личного подсобного хозяйства, производства сельскохозяйственной продукции и обеспечения семей доходом.

В этой связи возникает принципиальный вопрос: где людям пасти скот?

Если земли, предназначенные для выпаса сельскохозяйственных животных, будут последовательно выводиться из использования и передаваться под карьерные разработки, каким образом государство предполагает обеспечить сельское население пастбищами и создать условия для дальнейшего развития животноводства?

Получается очевидное противоречие: с одной стороны, государством декларируется необходимость развития сельских территорий, поддержки сельского населения, увеличения сельскохозяйственного производства, развития животноводства и обеспечения продовольственной безопасности, а с другой стороны, на местном уровне земельный ресурс, являющийся основой сельской жизни, фактически сокращается за счёт использования пастбищ под промышленную деятельность.

Считаем, что данная ситуация требует не формального рассмотрения отдельного заявления, а проведения комплексной проверки с изучением всех обстоятельств предоставления земельных участков, изменения либо сохранения их целевого назначения, получения права недропользования, экологических разрешений и фактического использования территории.

Особенное внимание просим обратить на целевое назначение земель.

Если земельные участки относятся к землям сельскохозяйственного назначения и имеют целевое назначение «пастбища», необходимо установить:

1. На каком основании данные земельные участки были предоставлены конкретным физическим или юридическим лицам.
2. Кто и каким решением предоставил соответствующие земельные участки.
3. Какова категория земель и их фактическое целевое назначение согласно земельно-кадастровой документации.
4. Производилось ли изменение целевого назначения земель.

5. Если целевое назначение изменялось - кем, когда и на каком основании принято соответствующее решение.

6. Соответствует ли такое изменение требованиям земельного законодательства Республики Казахстан.

7. Соответствует ли использование земель утверждённой землеустроительной документации, градостроительной документации и документам территориального планирования.

8. Не произошло ли фактическое использование пастбищных земель не по целевому назначению без надлежащего изменения соответствующих правоустанавливающих документов.

9. Какова общая площадь пастбищ, выведенных либо предполагаемых к выводу из сельскохозяйственного использования.

10. Сколько пастбищных земель после реализации указанных проектов останется в распоряжении сельского населения.

11. Соответствует ли оставшаяся площадь пастбищ фактическому количеству поголовья скота, содержащегося населением села.

Отдельно просим проверить законность карьерной деятельности.

Необходимо установить:

- кто является недропользователем;
- на каком основании предоставлено право недропользования;
- имеются ли соответствующие лицензии, разрешения и иные предусмотренные законодательством документы;
- соответствует ли площадь участка площади, указанной в разрешительных документах;
- соответствует ли фактическая деятельность заявленному виду деятельности;
- когда фактически начались работы;
- имелись ли все необходимые разрешительные документы на момент начала работ;
- соблюдены ли требования законодательства при предоставлении права недропользования;
- соблюдены ли требования по охране окружающей среды;
- проводились ли необходимые экологические процедуры и общественные обсуждения;
- имеются ли соответствующие заключения экспертиз;
- предусмотрена ли рекультивация нарушенных земель;
- кто и каким образом будет контролировать восстановление земель после завершения добычи.

Общественный интерес.

Особое беспокойство вызывает то обстоятельство, что речь идёт не просто о земельном участке, а о территории, от которой напрямую зависит жизнедеятельность сельского населения.

Для сельского жителя пастбище - это не просто земля. Это возможность содержать скот, получать мясо и молочную продукцию, обеспечивать семью доходом и сохранять традиционный уклад сельской жизни.

Лишение населения доступа к пастбищам неизбежно приводит к дополнительным расходам на приобретение кормов, сокращению поголовья, снижению доходов сельских семей и постепенному отказу людей от животноводства.

В связи с этим просим государственные органы ответить на принципиальный вопрос:

Каким образом предполагается развивать сельские территории, если земли, необходимые для ведения животноводства, передаются под промышленные объекты?

Считаем недопустимым, чтобы коммерческий интерес отдельных недропользователей ставился выше законных интересов сельского населения, особенно в условиях существующего дефицита пастбищных земель.

Также необходимо установить, проводилось ли предварительное изучение социальной нагрузки на территорию.

Просим проверить:

- проводились ли встречи с населением;
- информировались ли жители села о планируемой деятельности;
- проводились ли общественные обсуждения;
- были ли выявлены возражения населения;
- учитывались ли интересы владельцев сельскохозяйственных животных;
- предлагались ли населению альтернативные пастбища;
- проводился ли расчёт необходимой площади пастбищ исходя из фактического поголовья;
- имеется ли возможность обеспечить население равноценными пастбищами в случае изъятия соответствующих земель.

Экологическая безопасность.

Разработка карьеров потенциально связана с существенным воздействием на окружающую среду.

В связи с этим просим проверить возможное воздействие карьерных разработок на:

- почвенный покров;
- пастбищные угодья;
- растительность;
- поверхностные и подземные воды;
- источники питьевого и хозяйственного водоснабжения;
- атмосферный воздух;
- состояние прилегающих сельскохозяйственных земель;
- безопасность сельскохозяйственных животных;
- санитарно-эпидемиологическое благополучие населения;
- уровень шума, пыли и вибрации;

- транспортную нагрузку на населённый пункт и сельские дороги.

Также необходимо установить, предусмотрены ли меры по предотвращению загрязнения территории, защите водных ресурсов, пылеподавлению, восстановлению почвенного слоя и последующей рекультивации нарушенных земель.

Альтернативные территории.

Особое внимание просим уделить вопросу выбора именно данной территории под карьер.

Почему под промышленную деятельность используются земли, имеющие значение для сельского населения?

Рассматривались ли иные территории, которые позволили бы осуществлять добычу полезных ископаемых без существенного ущерба для пастбищ и жизнедеятельности населения?

Просим предоставить соответствующие сведения и документы, подтверждающие проведение такого анализа.

Ответственность государственных органов.

Просим проверить действия и решения должностных лиц, принимавших участие в предоставлении земельных участков, согласовании документации, выдаче разрешений и контроле деятельности недропользователей.

В случае установления нарушений просим рассмотреть вопрос о привлечении виновных лиц к установленной законом ответственности и принятии мер по устранению последствий допущенных нарушений.

Особо просим не ограничиваться проверкой наличия формальных документов.

Наличие договора, решения либо разрешения само по себе не должно исключать необходимость проверки законности и обоснованности их выдачи, соответствия земельному законодательству, соблюдения прав сельского населения, экологических требований и публичных интересов.

Необходимо проверить всю последовательность действий государственных органов и недропользователей - от предоставления земельного участка и оформления права недропользования до фактического начала карьерных работ.

Считаем принципиально важным обеспечить баланс между развитием промышленности и сохранением сельских территорий.

Государственная политика должна обеспечивать не только освоение природных ресурсов, но и сохранение условий для жизни людей, которые проживают на данной территории.

Нельзя допустить ситуацию, при которой сельское население будет вынуждено сокращать поголовье скота или полностью отказываться от животноводства только потому, что пастбищные земли были переданы под карьерную деятельность.

На основании изложенного просим:

1. Провести комплексную прокурорскую проверку законности предоставления и использования земельных участков на территории сельского округа, имеющих целевое назначение «пастбища», для размещения и эксплуатации карьеров.

2. Проверить законность изменения либо сохранения целевого назначения указанных земель.

3. Проверить законность предоставления права недропользования и всех разрешительных документов, связанных с карьерной деятельностью.

4. Проверить соответствие фактического использования земель требованиям земельного законодательства Республики Казахстан.

5. Установить площадь пастбищ, фактически выведенных либо планируемых к выводу из использования сельским населением.

6. Провести анализ обеспеченности населения пастбищами исходя из фактического количества сельскохозяйственных животных.

7. Установить, имеются ли у сельского населения альтернативные пастбища в случае дальнейшего использования спорных земель под карьер.

8. Проверить соблюдение экологического законодательства и наличие всех необходимых экологических документов, экспертиз и согласований.

9. Проверить наличие и соблюдение процедур общественного участия и учёта мнения населения.

10. Установить, проводилась ли оценка социально-экономического воздействия карьерной деятельности на сельское население.

11. Проверить, рассматривались ли альтернативные территории для размещения карьеров, не затрагивающие пастбищные угодья.

12. Проверить законность решений и действий должностных лиц местных исполнительных органов, принимавших участие в предоставлении земель и согласовании соответствующей документации.

13. В случае установления нарушений принять исчерпывающие меры прокурорского реагирования, включая рассмотрение вопроса о приостановлении незаконной деятельности и восстановлении нарушенных прав населения.

14. При наличии оснований привлечь виновных должностных лиц и недропользователей к установленной законом ответственности.

15. Обеспечить защиту земель, необходимых для выпаса скота сельского населения, до решения вопроса об обеспеченности населения достаточными пастбищными угодьями.

16. Не допустить дальнейшего сокращения пастбищ без определения конкретных альтернативных земель для сельского населения.

17. Предоставить подробную информацию о правовом основании использования каждого спорного земельного участка, его категории, целевом назначении, площади, землепользователе и основании предоставления.

18. Предоставить информацию о количестве пастбищных земель, находящихся в распоряжении сельского округа, и их площади, необходимой для фактического поголовья скота населения.

19. Дать правовую оценку соответствия осуществляемых процессов государственной политике по развитию сельских территорий, поддержке животноводства и обеспечению сельского населения пастбищными угодьями.

20. Обеспечить, чтобы ответ на настоящее обращение содержал конкретные ответы по каждому поставленному вопросу с указанием установленных обстоятельств, нормативно-правового основания принятых решений и конкретных мер, принятых по результатам проверки.

Отдельно просим обратить внимание на общественную значимость данного вопроса.

Пастбища - это основа существования сельского населения. Их необоснованное сокращение затрагивает не интересы отдельных граждан, а интересы всего сельского округа.

Поэтому вопрос должен рассматриваться не исключительно как вопрос предоставления земельного участка отдельному недропользователю, а как вопрос соблюдения баланса между государственными интересами, развитием промышленности, охраной окружающей среды и правами сельского населения.

Еще раз ставим принципиальный вопрос:

Где людям пасти скот, если пастбища передаются под карьеры?

Просим рассматривать настоящее обращение именно с позиции защиты интересов сельского населения и обеспечения возможности дальнейшего развития сельских территорий.

О результатах проверки, выявленных нарушениях, принятых мерах прокурорского реагирования и судьбе земельных участков просим предоставить мотивированный письменный ответ в установленный законом срок.

Приложения:

1. Фотографии карьерных разработок.
2. Сведения о расположении земельных участков.
3. Материалы, подтверждающие наличие сельскохозяйственных животных у населения.

Председатель Целиноградского
районного маслихата

Л. Конарбаева

Депутаты Целиноградского
районного маслихата

Д. Абдрахманова, Б. Борщин,
А. Капанов, Б. Рымкулов,
Н. Әміржан, Д. Искаков, Е. Керкеев,
Б. Арейхан, Б. Барманкулов,
Г. Койлыбаев, У. Оразалиева,
М. Жилкибаев, Г. Сабитова